

SINTEZA RECOMANDĂRILOR

la proiectul de Hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind modificarea Anexei la Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației nr. 59/2010 cu privire la stabilirea tarifelor pentru resursele de numerotare

Proiectul de Hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind modificarea Anexei la Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației nr. 59/2010 cu privire la stabilirea tarifelor pentru resursele de numerotare a fost expus spre consultare publică pe pagina web oficială a ANRCETI de la data de 09.08.2023 până la data de 29.08.2023 la compartimentele: <https://www.anrceti.md/news> și <https://www.anrceti.md/consultation/current>.

Pe parcursul perioadei de consultare publică, în adresa ANRCETI, au parvenit avize din partea I.M. „Orange Moldova” S.A., „Moldcell” S.A. și „Starnet Soluții” S.R.L., recomandările fiind incluse în tabelul de sinteza de mai jos.

Nr. d/r	Recomandările parvenite	Poziția ANRCETI	Argumentarea poziției ANRCETI
I.M. „Orange Moldova” S.A.			
1.	<p>Solicitarea păstării tarifelor actuale pentru resursele de numerotare reieșind din următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none">• Potrivit rapoartelor de activitate al ANRCETI, valoarea totală a veniturilor provenite din activitățile din domeniul comunicațiilor electronice practic nu s-a modificat din anul 2010 (6126,6 milioane lei în anul 2022 față de 6142,1 milioane lei în anul 2010). Totodată, sursa principală a finanțării activității ANRCETI în domeniul comunicațiilor electronice este plata de reglementare și monitorizare în cuantum de până la 0,3% din veniturile provenite din activitățile din domeniul respectiv. Astfel, evoluția veniturilor obținute de ANRCETI ar trebui să depindă de evoluția veniturilor realizate din activitățile din domeniul comunicațiilor electronice, care la rândul său pot fi influențate de activitatea ANRCETI.• Potrivit notei informative, tarifele propuse ar fi rezultatul studierii practicii țărilor europene așa ca Estonia, Grecia, Belgia, însă nota nu conține informații care sunt tarifele aplicate în aceste țări și de ce anume aceste țări au fost selectate pentru	Nu se acceptă	<ul style="list-style-type: none">• Bugetul ANRCETI urmează a fi format în limita necesității pentru asigurarea unei activități conforme, dar și a independenței financiare a acesteia. Este de menționat faptul, că începând cu anul 2017 veniturile ANRCETI sunt în scădere, iar cheltuielile, în special de regie, sunt în creștere și respectiv mijloacele acumulate de ANRCETI nu pot acoperi necesitățile, inclusiv nu permit alocarea resurselor suficiente pentru asigurarea unei gestionări eficiente a resurselor de numerotare, activitate ce implică resurse umane și tehnologice semnificative.• Cu referire la exemplul țărilor UE și SEE, menționăm că, ANRCETI a efectuat o analiză a situației în 40 de state membre CEPT, ale căror model de reglementare este orientat către modelul comun de reglementare al Uniunii Europene, [27 state membre Uniunii Europene; 3 state din Spațiul Economic European (Elveția, Norvegia, Islanda); Marea Britanie; 5 state candidat pentru aderare la UE (Serbia, Muntenegru, Macedonia de Nord, Albania, Turcia); 2 state balcanice aflate în așteptarea statutului din partea UE (Bosnia și Herțegovina, Kosovo); 2 state din Parteneriatul Estic (Ucraina, Georgia)] și a stabilit că autoritățile de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice obțin venituri din mai multe surse cum ar fi: plăți de utilizare a resurselor de spectru radio, taxe de eliberare a licențelor de utilizare a frecvențelor, tarife de monitorizare, taxe de utilizare a resurselor de numerotare, taxe de asignare a

comparație.

- Observăm din acest tabel că tarifele actuale din Republica Moldova sunt deja mult mai mari decât în România și Slovacia. Totodată, pentru o comparație corectă este necesar de a raporta cuantumul tarifelor respective la venitul mediu per utilizator (ARPU), realizat de furnizori, care este de câteva ori mai mic în Republica Moldova față de cel din Uniunea Europeană.

resurselor de numerotare, venituri din amenzi și sancțiuni aplicate etc care depășesc cu mult plățile aplicate de ANRCETI. Astfel, ANRCETI consideră că, tarifele pentru resursele de numerotare stabilite de autoritățile de reglementare a căror buget anual, de ex. ANCOM, este de circa 400 milioane Lei RO, echivalentul a circa 1,600 miliarde Lei MD sau cel al Slovaciei unde printre taxele încasate de către regulatorul național este și o Plată pentru permisiunea de a opera echipamente radio nu pot fi reprezentative și nu pot constitui exemplul cel mai reușit de comparație.

La fel este necesar să specificăm că, în unele sate ale UE, autoritățile de reglementare cumulează funcții de reglementare nu doar în domeniul comunicațiilor electronice și a celor poștale, dar și în domeniul energetic și cel al transporturilor, sau al audiovizualului astfel, sursele de finanțare al acestor autorități sunt extrem de diversificate. Însă, indiferent de aceasta, în unele dintre aceste state, precum Luxemburg și Belgia, se încasează atât taxe unice de alocare pentru resursele de numerotare, cât și taxe anuale de utilizare a acestor resurse, iar în cazul Spania tarifele sunt mai mari (0,8 lei per număr), decât cele prevăzute de proiect.

Tarifele pentru resursele de numerotare în țările indicate în Nota la proiect variază de la 0,01 Euro/an la 0,04 Euro/an per număr atribuit, având și o taxă unică de asignare, și pot fi accesate la următoarele adrese:

<https://www.ttja.ee/en/business-client/about-us/permits-and-state-fees/state-fees>;

<https://www.bipt.be/operatoren/publicatie/jaarlijkse-kosten-en-rechten-nummering>;

<https://www.eett.gr/en/operators/electronic-communications/numbering/allocation-of-numbers/>;

<https://www.eett.gr/wp-content/uploads/2021/10/AP966-002.pdf>;

<https://likumi.lv/ta/id/337220-noteikumi-par-numeracijas-lietosanas-tiesibu-ikgadejo-valsts-nodevu>.

- Cu referire la raportarea tarifelor pentru resursele de numerotare la ARPU, considerăm că exercițiul dat este irelevant, reieșind din faptul că coraportul acestor 2 valori în cazul furnizorilor din Republica Moldova este de 0,07%.

Ponderea costurilor suplimentare, generate de majorarea

			tarifelor propuse prin proiectul de hotărâre, vor constitui până la 0,09% pentru numerele non-geografice și până la 0,08% pentru numerele geografice, în raport cu veniturile obținute din vânzări.
2.	Solicitarea stabilirii tarifelor pentru resursele de numerotare destinate serviciilor M2M utilizate în RM și în afara RM sub nivelul standard (de 3 ori mai puțin) al tarifelor pentru resursele de numerotare destinate numerelor nongeografice mobile și lipsa de motive pentru diferențierea tarifelor percepute pentru serviciile M2M utilizate în RM și în afara acesteia.	Se acceptă de principiu	Se propune stabilirea unui tarif unic la nivelul tarifului pentru utilizare națională în valoare de 0,20 bani/an care este de circa 2,5 mai mic decât tarifele destinate numerelor nongeografice pentru rețele mobile.
3.	Solicitarea de a stabili pentru serviciile M2M o derogare de la interdicția generală privind utilizarea permanentă a resurselor de numerotare în afara țării, în corespundere cu prevederile Legii 245/2020.	Se acceptă de principiu. Propunere acceptată în cadrul consultărilor anterioare.	Proiectul Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI privind modificarea Hotărârii CA nr. 58/2010 pentru aprobarea Procedurii de administrare și gestionare a resurselor de numerotare și Proiectul Hotărârii CA privind modificarea Anexei Hotărârii CA nr. 38/2008 cu privire la aprobarea Condițiilor generale de licență pentru utilizarea resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor publice de comunicații electronice și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului au fost expus spre consultare publică pe pagina web oficială a ANRCETI de la data de 14.02.2023 până la data de 06.03.2023 și urmau a fi aprobate concomitent cu proiectul de modificare a Anexei la Hotărârea CA nr. 59/2010 cu privire la stabilirea tarifelor pentru resursele de numerotare. Respectiv, proiectul în cauză va fi aprobat odată cu aprobarea HCA 59 a ANRCETI, care prevede utilizarea permanentă a resurselor de numerotare în afara țării.
„Moldcell” S.A.			
4.	Prin prezenta, dorim să aducem la cunoștință că am luat cunoștință cu Proiectul și înțelegem dorința Agenției de a ajusta tarifele pentru resursele de numerotare la inflația din Republica Moldova, însă trebuie să menționăm că ajustarea trebuie să se efectueze în conformitate cu principiile de bază în reglementarea activității de întreprinzător, în special al previzibilității și proporționalității, fiindcă orice taxă administrativă în domeniul prestării serviciilor către populație are impact	Nu se acceptă	Considerăm că impactul asupra utilizatorului final, ce ar putea constitui 0,025 lei/ lunar în cazul serviciilor de telefonie mobilă și 0,008 lei/lunar în cazul serviciilor de telefonie fixă, poate fi considerat unul nesemnificativ în coraport cu indicatorii incluși în nota aferentă proiectului, în contextul în care doar în perioada anului 2022 rata inflației a constituit circa 33%. Alte argumente sunt expuse la punctele 5 și 7 ale prezentei Sinteze.

	final asupra acesteia.		
5.	Astfel, în condițiile în care în anul 2023 furnizorii de comunicații electronice au fost impactați de criza energetică și sunt antrenați în realizarea proiectului ”Roaming ca acasă cu UE”, dorința de a majora tarifele pentru unele categorii de numere până la 250% cu aplicare imediată, fără a se asigura o implementare graduală, prezintă semne de îngrijorare și contravine principiului previzibilității. Astfel, considerăm că majorarea tarifului pentru resursele de numerotare nongeografice pentru rețele mobile prevăzute la poziția 3.2 din Anexa HCA nr. 59/2010 de la 0,2 lei la 0,5 lei trebuie să fie efectuată gradual, într-un termen de minim 2 ani.	Se acceptă parțial	Pct. 2 din hotărâre se expune în următoarea redacție: „2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 01.01.2024.” Reieșind din faptul că, consultările pe marginea proiectului respectiv au fost inițiate în luna februarie 2023, s-a decis ca intrarea în vigoare a noilor tarife să aibă loc la data de 01.01.2024, practiciv la un an de la inițierea consultărilor publice. Pentru realizarea proiectului ”Roaming ca acasă cu UE”, au fost adoptate mai multe măsuri de susținere a domeniului printre care: extinderea perioadei de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor radio de la 15 la 25 ani, dar și abolirea taxei de portabilitate.
6.	Referitor la stabilirea tarifelor separate pentru pozițiile tarifare 3.1 (1) și 3.1 (2), dorim să menționăm că discriminarea numerelor M2M utilizate la nivel național și internațional este incorectă din punct de vedere tehnologic și contravine prevederilor legale speciale, or furnizorii de comunicații nu pot efectua monitorizarea continuă a localizării numărului de telefon, deoarece acest fapt interzis de legislație ca fiind o ingerință în viața privată și este considerată măsură specială care o poate efectua numai organele de ocrotire a normelor drept.	Nu se acceptă	Punctul (246) din Codul comunicațiilor europene prevede, că pentru a sprijini în mod eficace libera circulație a mărfurilor, a serviciilor și a persoanelor în interiorul Uniunii, ar trebui să fie posibil să se utilizeze anumite resurse naționale de numerotație, în special anumite numere nongeografice, într-o manieră extrateritorială, adică în afara teritoriului statului membru care alocă numărul. Având în vedere riscul important de fraudă în ceea ce privește comunicațiile interpersonale, o astfel de utilizare extrateritorială ar trebui să fie permisă numai pentru furnizarea altor servicii de comunicații electronice decât cele de comunicații interpersonale. Resursele de numerotare din șirurile de numere pentru servicii voce (06xxxxxxx; 07xxxxxx) au fost utilizate pentru MtoM, provizoriu, până la operarea modificărilor în PNN, iar utilizarea acestora în afara teritoriului Republicii Moldova este interzisă sub orice formă.
„StarNet Soluții” S.R.L.			
7.	Dezacord cu modificarea tarifului pentru resursele de numerotare din șirul 14xxx și prezentarea unei modalități de calculare a acestora.	Nu se acceptă	În conformitate cu prevederile art. 82 alin. 2) din Legea 241/2007, tarifele pentru resursele de numerotare sânt atribuite contra plată conform tarifelor stabilite și aprobate de Agenție. Astfel, legiuitorul a oferit o flexibilitate regulatorului de a stabili aceste tarife în dependență de necesitățile acestuia, astfel în cât să fie asigurată la maxim o gestiune eficeintă a resurselor limitate aflate în proprietatea statului. Mai mult ca atât, este de

			<p>menționat faptul că Agenția, practic din anul 2010, nu a intervenit cu careva modificări esențiale a tarifelor, fapt ce condiționează necesitatea modificării acestora generată de realitățile economice actuale precum și de gradul sporit de uzură a resurselor informaționale prin care este asigurată gestiunea de către Agenție a resurselor de numerotare.</p> <p>Totodată, urmare a analizei realizate de Agenție, s-a constatat că până în prezent au fost atribuite doar 4 numere din șirul 15xx și 69 de numere din șirul 14xxx, respectiv, interesul sporit pentru resursele de numerotare din șirul 14xxx din partea furnizorilor de servicii de comunicații electronice denotă o valoare economică mai mare a acestora generată de existența unei cereri sporite din partea agenților economici din republica Moldova.</p> <p>Notăm că procesul de reglementare este un proces creativ care presupune analiza și luarea în considerațiune, inclusiv a realităților în care sunt prestate serviciile, dezvoltarea tehnologică, evoluția pieței, dar și transformările în relațiile dintre utilizatori și furnizori.</p>
8.	Oportunitatea utilizării modelelor tarifare din alte state europene (ex. România și Norvegia)	Nu se acceptă	Argumentele respective sunt expuse în pct. 1 din prezenta Sinteză.
9.	Dezacord cu dezvoltarea unui nou Sistem informațional de gestiune a resurselor de numerotare în condițiile existenței SIA GEAP	Nu se acceptă	<p>În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului 550/2018, Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP) reprezintă punctul unic de acces pentru antreprenori și autoritățile publice emitente de acte permissive, care conține toate instrumentele necesare pentru gestionarea și obținerea actelor permissive și va forma resursa informațională Registrului actelor permissive (RAP), care conform Hotărârii Guvernului 551/2018 este un registru de stat departamental, și se ține pentru a înregistra actele permissive și pentru a asigura consultarea și obținerea extraselor din acesta de către autoritățile publice, persoanele fizice și agenții economici din Republica Moldova.</p> <p>Astfel, SIA GEAP nicidecum nu are ca scop asigurarea gestionării eficiente a resurselor de numerotare și nu oferă funcțional suplimentar precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verificarea disponibilității resurselor de numerotare; • restituirea resurselor de numerotare neutilizate; • informarea operatorilor referitor la expirarea valabilității licențelor sau existenței datoriilor;

			<ul style="list-style-type: none"> • facturarea și eliberarea conturilor de plată pentru resursele de numerotare; • trasabilitatea acțiunilor și durata de viață a resurselor de numerotare; • crearea automată de rapoarte periodice etc. <p>Drept care, aceste și alte operațiuni urmează a fi asigurate de un nou sistem informațional de management a resurselor limitate preconizat a fi dezvoltat în viitorul apropiat.</p>
10.	Cu referire la impactul financiar negativ suplimentar și achitarea plăților lunare pentru operare, administrare și întreținere a NPCDB.	Nu se acceptă	<p>Cu referire la plățile lunare pentru operare, administrare și întreținere a NPCDB, menționăm că acestea sunt încasate de către Î.C.S. "NP BASE" SRL, iar valoarea acestor plăți, începând cu iulie 2022, a fost redusă de cca 84%, iar odată cu intrarea în vigoare a Legii 207/2023, care prevede abolirea, începând cu 01.01.2024, a taxei de portabilitate, reducerea valorii acestor plăți comparativ cu perioada anilor precedenți este de cca 92%.</p> <p>Cu referire la impactul economic semnificativ, asupra „StarNet Soluții” S.R.L. comportat de proiectul supus consultărilor menționăm că în cazul numerelor geografice de la poziția 2.1 impactul asupra companiei va constitui circa 644 lei/lunar.</p>

Director

Sergiu GAIBU